

ORF RADIO- -SYMPHONIEORCHESTER WIEN

ORF VIENNA RADIO SYMPHONY ORCHESTRA

23. 10. 2026, 20:00
→ **Janáčkovo divadlo**

23 October 2026, 8 p.m.
→ **Janáček Theatre**

ÚČINKUJÍCÍ / PERFORMERS

Tomáš Netopil – dirigent/conductor

Adam Plachetka – baryton/baritone

ORF Radio-Symphonieorchester Wien

Tento koncert nahrává a vysílá v přímém přenosu Česká televize,
hlavní mediální partner festivalu.

This concert is being recorded and broadcast live by Czech Television,
the festival's main media partner.

PROGRAM

Béla Bartók:

Taneční suita, Sz. 77, BB 86a

Nakladatelé: Universal Edition AG Wien,
Boosey and Hawkes Music Publishers Ltd.

- I. Moderato*
- II. Allegro molto*
- III. Allegro vivace*
- IV. Molto tranquillo*
- V. Commodo*
- VI. Finale: Allegro*

Gustav Mahler:

Písně potulného tovaryše

Nakladatelé: JOSEF WEINBERGER WIEN
Bühnen- und Musikalienverlag Gesellschaft GmbH

- I. Když můj poklad slaví svatbu*
(Wenn mein Schatz Hochzeit macht)
- II. Šel jsem dnes ráno přes pole*
(Ging heut morgen übers Feld)
- III. Mám nůž, který žhne*
(Ich hab' ein glühend Messer)
- IV. Dvě modré oči mé milé*
(Die zwei blauen Augen von meinem Schatz)

Přestávka

Johannes Brahms:

Uherské tance (výběr)

Nakladatelé: Universal Edition AG Wien,
Boosey and Hawkes Music Publishers Ltd.

I. Allegro Molto

II. Allegro non assai

IV. Poco sostenuto

V. Allegro

VI. Vivace

XI. Poco andante

XVII. Andantino – Vivace

XVIII. Molto vivace

XIX. Allegretto

XX. Poco allegretto – Vivace

XXI. Vivace

PROGRAMME

Béla Bartók:

Dance Suite, Sz. 77, BB 86a

Publishers: Universal Edition AG Wien,
Boosey and Hawkes Music Publishers Ltd.

- I. Moderato*
- II. Allegro molto*
- III. Allegro vivace*
- IV. Molto tranquillo*
- V. Commodo*
- VI. Finale: Allegro*

Gustav Mahler:

Songs of a Wayfarer

Publishers: JOSEF WEINBERGER WIEN
Bühnen- und Musikalienverlag Gesellschaft GmbH

- I. When my darling has her wedding day*
(Wenn mein Schatz Hochzeit macht)
- II. This morning I walked across the fields*
(Ging heut morgen übers Feld)
- III. I have a red-hot knife*
(Ich hab' ein glühend Messer)
- IV. The two blue eyes of my darling*
(Die zwei blauen Augen von meinem Schatz)

Intermission

Johannes Brahms:

Hungarian Dances (selection)

Publishers: Universal Edition AG Wien,
Boosey and Hawkes Music Publishers Ltd.

I. Allegro Molto

II. Allegro non assai

IV. Poco sostenuto

V. Allegro

VI. Vivace

XI. Poco andante

XVII. Andantino – Vivace

XVIII. Molto vivace

XIX. Allegretto

XX. Poco allegretto – Vivace

XXI. Vivace

Činnost skladatele, etnomuzikologa a sběratele lidových písní se propojovala v životě a díle **Bély Bartóka** (1881–1945). V roce 1893 zakotvila Bartókova rodina v Bratislavě, kde mladý student gymnázia začal studovat hru na klavír a harmonii u maďarského pedagoga a sbormistra Lászla Erkela. V letech 1899–1903 pokračoval Béla Bartók ve studiu na Hudební akademii v Budapešti, kde byl v kompozici žákem Hanse von Koesslera a v klavíru Istvána Thomána. Po jejím absolvování se dal na úspěšnou dráhu koncertního pianisty, kterou završil v roce 1907, kdy byl jmenován profesorem klavíru na domovské akademii v Budapešti. Od roku 1905 se Bartók ve spolupráci se skladatelem Zoltánem Kodályem věnoval intenzivnímu sběru lidových písní na maďarském, ale i rumunském a slovenském venkově. Během svého života pořídil více než 10 000 zápisů nejen lidové hudby maďarské, ale i rumunské, slovenské, turecké a arabské. Nešlo však jen o shromažďování lidových melodií a nápěvů. Bartók prováděl také jejich vědeckou analýzu, klasifikaci a vzájemné srovnávání, což přineslo celoživotní podněty pro jeho kompoziční práci. Jednalo se zvláště o využití pentatoniky a dalších modů obsažených ve východoevropském folkloru nebo o uplatnění složitých a nepravidelných metro-rytmických struktur. Zatímco před 1. světovou válkou lákal Bartóka symbolismus, straussovská zvukomalba a impresionistická zvukovost, ve 20. letech je inspirován spíše expresionistickou syrovostí, intenzitou, zkratkovitostí a ve svých harmonických výbojích se leckde přiblížil atonalitě.

Šestivětá *Taneční suita* patří k nejpopulárnějším Bartókovým orchestrálním dílům. Zkomponoval ji v roce 1923 u příležitosti 50. výročí spojení měst Buda, Óbuda a Pešť, které daly vzniknout maďarskému hlavnímu městu Budapešti. Premiéra, jež se uskutečnila 19. listopadu 1923 v podání orchestru Budapešťské filharmonické společnosti za řízení Ernsta von Dohnányiho, vyvolala u publika smíšené ohlasy. Sám skladatel se později

svěřil, že jeho *Taneční suita* „byla provedena tak špatně, že nemohla dosáhnout žádného významného úspěchu. [...] Čas na zkoušky byl, jako obvykle, příliš krátký, takže provedení znělo jako čtení z listu, a to navíc velmi špatné“. O dva roky později byla suita provedena Českou filharmonií pod vedením Václava Talicha na festivalu Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu v Praze, kde již byla přijata s nadšením. Šestivětá kompozice je naplněna efektní a dravou hudbou v Bartókově barvitě instrumentaci s folklorními motivy maďarskými, rumunskými, ale i arabskými. Jednotlivé věty, hrané bez přestávky, jsou propojeny lyrickými ritornelly.

Rodové kořeny rakouského skladatele **Gustava Mahlera** (1860–1911) jsou spjaty s Moravou. Narodil se a vyrůstal jako nejstarší syn v německé rodině židovského obchodníka Bernarda Mahlera v Kališti u Humpolce a později v Jihlavě, kde Mahlerův otec provozoval palírnu a výrobu destilátů. V 15 letech byl Gustav Mahler přijat na vídeňskou konzervatoř, kde získal základy skladatelského řemesla u Roberta Fuchse (harmonie) a Franze Krenna (kontrapunkt, skladba). Čas od času navštěvoval Mahler pravděpodobně i přednášky Antona Brucknera, který na něj zapůsobil svými monumentálními symfoniemi. Společně se spolužáky Mahler s nadšením u klavíru přehrával Brucknerovy symfonie a Wagnerovy opery. Nutnost finančního sebezabezpečení jej přivedla na dráhu operního dirigenta. Po krátkých štacích u divadel v Bad Hallu, Ljublani, Kasselu, Praze a Budapešti zakotvil na delší dobu v Hamburku a roku 1897 získal prestižní post kapelníka Vídeňské dvorní opery. Zde se mu podařilo realizovat zásadní reformy, čímž si ovšem získal řadu nepřátel a na stránkách tisku se proti němu začaly objevovat antisemitské útoky. Na břehu jezera Wörthersee obklopeného alpskou přírodou si Mahler nechal postavit vilu, kde pak obvykle trávil letní prázdniny a nerušen společenským děním komponoval své písně a symfonie.

Písně potulného tovaryše (*Lieder eines fahrenden Gesellen*) zkomponoval Mahler jako čtyřiatvacetiletý mladík, jenž se stal kapelníkem divadla ve středoněmeckém Kasselu. Zde jej okouzly dvě modré oči, které opěvuje ve čtvrté písni svého cyklu a které patřily sopranistce kasselského souboru Johanně Richterové.

Roku 1884 pro ni složil dokonce několik milostných básní, v nichž poprvé použil výraz „potulný tovaryš“ („der fahrende Geselle“). Samotný písňový cyklus vznikl na sklonku roku 1884, pravděpodobně během několika prosincových dní. Už 1. ledna 1885 se Mahler svěřoval příteli Fritzi Löhrovi, že zkomponoval cyklus šesti písní, který celý věnoval Johanně Richterové, a dodal, že „*písně jsou koncipovány tak, jako by se osudem stíhaný tulák vydal na cestu a putoval světem nazdařbůh*“. Mahlerův bouřlivý vztah k Johanně Richterové musel nevyhnutelně skončit tragicky. Svou roli zde jistě hrála také obava ze skandálu, který by v provinčním divadle bezpochyby oba poškodil. Při pozdější revizi Mahler z původních šesti písní ponechal pouze čtyři. V cyklu, jehož koncepce byla bezpochyby částečně inspirována Schubertovou *Zimní cestou*, poprvé krystalizuje Mahlerův osobitý hudební jazyk, ve kterém znějí elementární motivy přírody, úryvky vojenských pochodů symbolizující nostalgii po domově, rakouské ländler s názvuky hudby vesnických kapel či širokodeché nekonečné melodie vyjadřující transcendentálnost lidské duše. Z původního klavírního znění Mahler své písne instrumentoval pro orchestr v letech 1893–1896. V premiéře zazněly pod Mahlerovou taktovkou v Berlíně 16. března 1896 v interpretaci barytonisty Antona Sistermanse za doprovodu Berlínského filharmonického orchestru.

S maďarskými melodiemi se německý skladatel **Johannes Brahms** (1833–1897) poprvé setkal pravděpodobně prostřednictvím svého přítele, maďarského houslisty Eduarda Reményiho, v jehož repertoáru zaujímaly významné místo. Když Reményi v roce 1853 podnikl turné po Německu, tehdy dvacetiletého Brahmsa přizval jako svého doprovazeče. Brahmsův zájem o maďarskou lidovou hudbu ještě více podnítil další houslový virtuos Joseph Joachim, tehdejší hudební ředitel hannoverského dvorního orchestru, který pocházel z Kittsee na rakousko-slovensko-maďarském pomezí. Brzy poté Brahms začal komponovat vlastní úpravy maďarského hudebního materiálu: jeho klavírní verze *Rákoczyho pochodu* pochází z roku 1853, stejně jako jeho klavírní *Variace na maďarskou píseň*. Maďarskou lidovou hudbou se samozřejmě nechávala inspirovat také řada dalších

komponistů od Haydna a Dittersdorfa až po Franze Liszta či Roberta Volkmana. Brahms si však tento styl osvojil natolik důkladně, že mohla vzniknout řada děl naplněných jedinečnou energií a výrazovou intenzitou.

Nevíme přesně, kdy Brahms začal komponovat první desetidílný soubor svých *Uherských tanců*, který byl původně určen čtyřručnímu klavíru. Poprvé byl však pravděpodobně uveden v Oldenburgu v roce 1868 v podání Brahmsa a Clary Schumannové a v tištěné podobě se objevil v následujícím roce v berlínském nakladatelství Fritze Simrocka. Tance měly nebývalý úspěch a vydavateli vynesly nemalé jmění. Brahms nepovažoval *Uherské tance* za své původní skladby, nýbrž za úpravy, proto jim také nepřiděil žádné opusové číslo. A přestože některé z melodií mohou být skutečně jeho vlastní, většina z nich vychází z lidových „cikánských“ melodií čardášového typu, z nichž mnohé lze nalézt v maďarských edicích připisovaných jednotlivým skladatelům. Brahms však své zdroje neuvedl, a proto byl obviněn z plagiátorství, ačkoliv je pravděpodobné, že si většinu melodií zapsal podle sluchu, některé od kavárenských hudebníků, zatímco jiné musejí pocházet z repertoáru, který slyšel od Reményiho. Reményi byl také jedním z prvních, kdo Brahmsa označil za plagiátora, jelikož některé z Brahmsem použitých melodií byly patrně Reményiho vlastní. Navzdory tomu, že se jednalo o převzaté melodie, Brahms své *Uherské tance* dokázal obdařit zcela osobitou formou a kompozičním zpracováním. Podnícen obrovskou popularitou cyklu, zkomponoval Brahms později druhou, jednáctidílnou, řadu *Uherských tanců*, která vyšla v roce 1880. Již roku 1873 upravil Brahms některé tance pro orchestr (č. 1, 3 a 10), zbylé části pak postupem času oděli do orchestrálního roucha Brahmsovi následovníci, mezi nimiž nechyběl ani Antonín Dvořák.

Ondřej Pivoda

The activities of composer, ethnomusicologist and folksong collector were closely intertwined in the life and work of **Béla Bartók** (1881–1945). In 1893, Bartók's family settled in Bratislava, where the young grammar-school student began studying piano and harmony under the Hungarian teacher and choirmaster László Erkel. From 1899 to 1903, Béla Bartók continued his studies at the Academy of Music in Budapest, where he studied composition under Hans von Koessler and piano under István Thomán. After graduating, he embarked on a successful career as a concert pianist, which culminated in 1907, when he was appointed professor of piano at his alma mater in Budapest. From 1905, Bartók, worked with the composer Zoltán Kodály and devoted himself to collecting folksong in the Hungarian countryside as well as in rural Romania and Slovakia. During his lifetime, he made more than 10,000 transcriptions, covering not only Hungarian folk music but also Romanian, Slovak, Turkish and Arab music. His work, however, went beyond simply collecting folk melodies and tunes. Bartók also subjected them to scholarly analysis and classification and compared them with one another, providing lifelong inspiration for his compositional work. This was particularly evident in his use of pentatonic scales and other modes found in Eastern European folklore, as well as in his application of complex and irregular metric and rhythmic structures. Whereas before the First World War Bartók was drawn to symbolism, the sound painting of Richard Strauss and the sonic qualities of Impressionism, in the 1920s he was inspired more by the rawness, intensity and compression of Expressionism, and in his harmonic explorations he came close in places to atonality.

The six-movement *Dance Suite* is among Bartók's most popular orchestral works. He composed it in 1923 to mark the 50th anniversary of the unification of the towns of Buda, Óbuda and Pest, which together formed the Hungarian capital of Budapest.

The premiere, given on 19 November 1923 by the Budapest Philharmonic Society Orchestra under the baton of Ernst von Dohnányi, met with a mixed response from the audience. The composer himself later confided that his *Dance Suite* “was performed so badly that it could not achieve any significant success. [...] The rehearsal time was, as usual, far too short, so the performance sounded like a sight-reading, and a very poor one at that.” Two years later, the suite was performed by the Czech Philharmonic under Václav Talich at the International Society for Contemporary Music festival in Prague, where it was enthusiastically received. The six-movement composition is filled with thrilling, vigorous music, featuring Bartók’s colourful orchestration and folk motifs from Hungary, Romania and even the Arab world. The individual movements, played without a break, are linked by lyrical ritornellos.

The family roots of the Austrian composer **Gustav Mahler** (1860–1911) are linked to Moravia. He was born and grew up as the eldest son in the German-speaking Jewish family of the merchant Bernard Mahler in Kaliště near Humpolec, and later in Jihlava, where Mahler’s father ran a distillery and spirits factory. At the age of 15, Gustav Mahler was admitted to the Vienna Conservatory, where he acquired the foundations of his compositional craft from Robert Fuchs (harmony) and Franz Krenn (counterpoint and composition). Mahler also probably occasionally attended lectures by Anton Bruckner, whose monumental symphonies made a strong impression on him. Together with his fellow students, Mahler enthusiastically played through Bruckner’s symphonies and Wagner’s operas on the piano. The need to secure his own financial independence led him to a career as an opera conductor. After brief engagements at theatres in Bad Hall, Ljubljana, Kassel, Prague and Budapest, he settled for a longer period in Hamburg, and in 1897 secured the prestigious position of Kapellmeister at the Vienna Court Opera. Here he succeeded in implementing major reforms, but in doing so made a number of enemies, and antisemitic attacks against him began to appear in the press. Mahler had a villa built on the shores of Lake Wörthersee, surrounded by the Alpine landscape, where he would usually spend his summer holidays, composing his songs and symphonies undisturbed by the bustle of social life.

Mahler composed *Songs of a Wayfarer* (*Lieder eines fahrenden Gesellen*) as a 24-year-old who had become Kapellmeister at the theatre in the central German city of Kassel. Here he was captivated by the bright blue eyes of Johanna Richter, a soprano with the Kassel ensemble, which he celebrates in the fourth song of the cycle. In 1884, he even wrote several love poems for her, in which he first used the expression “wayfarer” (“der fahrende Geselle”). The song cycle itself was composed towards the end of 1884, probably over several days in December. As early as 1 January 1885, Mahler confided to his friend Fritz Löhr that he had composed a cycle of six songs dedicated entirely to Johanna Richter, adding that “the songs are conceived as if a fate-stricken wanderer had set out on a journey and were roaming the world aimlessly”. Mahler’s tempestuous relationship with Johanna Richter was bound to end in tragedy. The fear of a scandal that would undoubtedly have harmed them both at a provincial theatre must certainly have also played a part. When he later revised the work, Mahler reduced the original six songs to four. In the cycle, which had undoubtedly been inspired by Schubert’s *Winterreise*, Mahler’s distinctive musical language first begins to take shape, with elemental motifs of nature, fragments of military marches symbolizing nostalgia for home, Austrian ländler with echoes of village-band music, and broad, seemingly endless melodies expressing the transcendence of the human soul. Mahler orchestrated the songs from their original piano versions between 1893 and 1896. They were premiered in Berlin on 16 March 1896 under Mahler’s baton and performed by the baritone Anton Sistrangers with the Berlin Philharmonic Orchestra.

The German composer **Johannes Brahms** (1833–1897) probably first encountered Hungarian melodies through his friend the Hungarian violinist Eduard Reményi, whose repertoire featured them prominently. When Reményi embarked on a tour of Germany in 1853, he invited the 20-year-old Brahms to accompany him. Brahms’s interest in Hungarian folk music was further stimulated by another violin virtuoso, Joseph Joachim, then music director of the Hanover Court Orchestra, who came from Kittsee on the Austrian-Slovak-Hungarian border. Soon afterwards, Brahms

began composing his own arrangements of Hungarian musical material: his piano version of the *Rákóczi March* dates from 1853, as does his piano *Variations on a Hungarian Song*. Hungarian folk music naturally also inspired a number of other composers, from Haydn and Dittersdorf to Franz Liszt and Robert Volkmann. Brahms, however, absorbed this style so thoroughly that it gave rise to a series of works filled with unique energy and expressive intensity.

We do not know exactly when Brahms began composing the first ten-piece set of his *Hungarian Dances*, originally intended for piano four hands. It was probably first performed in Oldenburg in 1868 by Brahms and Clara Schumann, and appeared in print the following year, published by Fritz Simrock in Berlin. The dances were an unprecedented success and earned the publisher a considerable fortune. Brahms did not regard the *Hungarian Dances* as original compositions of his own, but rather as arrangements, which is why he did not assign them an opus number. And although some of the melodies may indeed have been his own, most were based on folk 'Gypsy' melodies of the czardas type, many of which can be found in Hungarian editions attributed to individual composers. Brahms, however, did not identify his sources and was therefore accused of plagiarism, although it is likely that he wrote down most of the melodies by ear, some from café musicians, while others must have come from the repertoire he had heard from Reményi. Reményi was also one of the first to accuse Brahms of plagiarism, since some of the melodies Brahms used were apparently Reményi's own. Despite using borrowed melodies, Brahms succeeded in giving his *Hungarian Dances* a highly distinctive form and compositional treatment. Inspired by the cycle's enormous popularity, Brahms later composed a second set of eleven *Hungarian Dances*, which was published in 1880. As early as 1873, Brahms had arranged some of the dances for orchestra (nos. 1, 3 and 10); the remaining pieces were subsequently arranged for orchestra by Brahms's successors, among them Antonín Dvořák.

Tomáš Netopil

DIRIGENT

Tomáš Netopil zastává pozici hlavního hudebního ředitele Divadla a filharmonie Aalto v německém Essenu, kde nastudoval například inscenace Mozartovy *Zahradnice z lásky*, Straussovy *Arabelly* a *Salome*, Mozartovy opery *Così fan tutte*, Dvořákovy *Rusalky*, Wagnerova *Lohengrina* a *Valkýry*, Mozartova *Únosu ze serailu*, Čajkovského *Píkové dámy* či Straussova *Růžového kavalíra*.

S Essenskými filharmoniky vytvořil oceňované nahrávky Sukova *Asraela*, *Ariadny* a *Dvojkonzertu* Bohuslava Martinů či Mahlerovy 6. a 9. *symfonie*. V roce 2018 založil v Kroměříži mezinárodní Letní hudební akademii. Tomáš Netopil je jedním z hlavních hostujících dirigentů České filharmonie. Mezi významné operní spolupráce Tomáše Netopila se řadí jeho účinkování v Saské státní opeře v Drážďanech (*La clemenza di Tito*, *Rusalka*, *Příhody lišky Bystroušky*, *Prodaná nevěsta*, Halévyho *Židovka* a Busoniho *Doktor Faust*), ve Vídeňské státní opeře (*Idomeneo*, *Čarostřelec*, *Leonora*), v Nizozemské opeře (*Její pastorkyňa*) a v ženevském Grand Théâtre (*Věc Makropulos*). Spolupracuje pravidelně s předními orchestry, jako jsou Orchestre National de France, Vídeňští symfonikové, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, BBC Symphony Orchestra a Sinfonia Varsovia, Orchestre de Paris, London Philharmonic Orchestra, Filharmonie nizozemského rozhlasu v amsterdamské Concertgebouw, Orchestre National de Montpellier, RAI Torino a tokijský Yomiuri Symphony Orchestra. Diskografie Tomáše Netopila u labelu Supraphon zahrnuje Janáčkovu *Glagolskou mši* (první nahrávka původní verze z roku 1927), Dvořákovy kompletní skladby pro violoncello, *Ariadnu* a *Dvojkonzert* Bohuslava Martinů a Smetanovu *Mou vlast* se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK. V letech 2008–2012 zastával Tomáš Netopil pozici hudebního ředitele pražského Národního divadla.

CONDUCTOR

Tomáš Netopil serves as chief music director of the Aalto Theater and Philharmonic in Essen, Germany, where he has staged productions of, for example, Mozart's *La finta giardiniera*, Strauss's *Arabella* and *Salome*, Mozart's *Così fan tutte*, Dvořák's *Rusalka*, Wagner's *Lohengrin* and *Die Walküre*, Mozart's *The Abduction from the Seraglio*, Tchaikovsky's *The Queen of Spades*, and Strauss's *Der Rosenkavalier*. With the Essen Philharmonic, he created acclaimed recordings of Suk's *Asrael*, *Ariadne*, and Bohuslav Martinů's *Double Concerto*, as well as Mahler's symphonies 6. and 9. In 2018, he founded the International Summer Music Academy in Kroměříž. Tomáš Netopil is one of the principal guest conductors of the Czech Philharmonic. Among Tomáš Netopil's notable opera collaborations are his performances at the Saxon State Opera in Dresden (*La clemenza di Tito*, *Rusalka*, *The Cunning Little Vixen*, *The Bartered Bride*, Halévy's *La Juive*, and Busoni's *Doctor Faust*), at the Vienna State Opera (*Idomeneo*, *Der Freischütz*, *Leonora*), at the Dutch National Opera (*Jenůfa*), and at the Grand Théâtre de Genève (*The Makropulos Case*). He regularly collaborates with leading orchestras such as the Orchestre National de France, the Vienna Symphony Orchestra, the Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, the BBC Symphony Orchestra, Sinfonia Varsovia, the Orchestre de Paris, the London Philharmonic Orchestra, the Netherlands Radio Philharmonic Orchestra at the Amsterdam Concertgebouw, the Orchestre National de Montpellier, the RAI Torino, and the Tokyo Yomiuri Symphony Orchestra. Tomáš Netopil's discography on the Supraphon label includes Janáček's *Glagolitic Mass* (the first recording of the original 1927 version), Dvořák's complete works for cello, Bohuslav Martinů's *Ariadne* and *Double Concerto*, and Smetana's *My Country* with the Prague Symphony Orchestra (FOK). From 2008 to 2012, Tomáš Netopil served as music director of the National Theatre in Prague.

Adam Plachetka

BARYTON

Rodák z Prahy Adam Plachetka absolvoval Pražskou konzervatoř a HAMU u prof. Lud'ka Löbla. Roku 2005 debutoval v Národním divadle v Praze. V následujících letech zde vystoupil například jako Don Giovanni, Figaro (*Le nozze di Figaro*), Nardo (*La finta girardiniera*), Argante (*Rinaldo*), Guglielmo (*Così fan tutte*), Přemysl (*Libuše*) a Vladislav (*Dalibor*).

V září 2010 se Adam Plachetka stal členem ansámblu Wiener Staatsoper. Od debutu v roli Schaunarda (*La bohème*) se zde objevil mimo jiné jako Melisso (*Alcina*), Don Giovanni, Dulcamara (*L'elisir d'amore*), Figaro (*Le nozze di Figaro*, *Il barbiere di Siviglia*), Guglielmo, Publio (*La clemenza di Tito*), Mustafà (*L'Italiana in Algeri*), Alidoro (*La Cenerentola*), Conte Almaviva (*Le nozze di Figaro*), Dottor Malatesta (*Don Pasquale*), Paolo Albiani (*Simon Boccanegra*) nebo Riccardo Forth (*I Puritani*). Pravidelně hostuje v Metropolitní opeře v New Yorku (*Don Giovanni*, *L'elisir d'amore*, *Le nozze di Figaro*, *Così fan tutte*) a na Salzburger Festspiele (*Benvenuto Cellini*, *Rusalka*, *Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro*, *Die Zauberflöte*). Jeho další operní závazky čítají Bayerische Staatsoper v Mnichově (*La Calisto*), Royal Opera House Covent Garden v Londýně (*Don Giovanni*, *L'elisir d'amore*), Baden-Baden festival (*Così fan tutte*, *La clemenza di Tito*), Glyndebourne (*Le nozze di Figaro*), Carnegie Hall v New Yorku (*Salome*), Deutsche Oper a Deutsche Staatsoper v Berlíně (*Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro*), Teatro alla scala (*Così fan tutte*), Lyric Opera v Chicagu (*Le nozze di Figaro*, *Die Zauberflöte*), Houston Grand Opera (*Le nozze di Figaro*) nebo Opéra de Paris (*La Cenerentola*).

Na koncertních pódiích se objevil například v Musikverein u ve Vídni a v Grazu, ve Wigmore Hall v Londýně, v Usher Hall v Edinburghu, v Herkulově sále v Mnichově, ve Vídeňském Konzerthausu, v Konserthuset ve Stockholmu a v pražském

Obeční domě a Rudolfinu. Spolupracoval s Chicagským symfonickým orchestrem, symfonickými orchestry Francouzského, Bavorského, Rakouského a Českého rozhlasu, Skotským komorním orchestrem, Českou filharmonií, Vídeňskými symfoniky a stockholmskou Královskou filharmonií.

Adam Plachetka pořídil nahrávky pro Arte, Arthaus Musik, Capriccio, Clasart Classics, Českou televizi, Český rozhlas, Deutsche Grammophon, Mezzo, Naxos, Nibiru, Orfeo, ORF, Radioservis, Servus TV, Supraphon a Unitel Classica.

Vystupuje pod taktovkou dirigentů jako Marco Armiliato, Daniel Barenboim, Mariss Jansons, Fabio Luisi, Riccardo Muti, Andris Nelsons, Yannick Nézet-Séguin, Christian Thielemann nebo Franz Welser-Möst.

Adam Plachetka

BARITONE

A native of Prague, Adam Plachetka graduated from the Prague Conservatory and the Academy of Performing Arts (HAMU) under Prof. Luděk Löbl. In 2005, he made his debut at the National Theater in Prague. In the following years, he appeared there in roles such as Don Giovanni, Figaro (*Le nozze di Figaro*), Nardo (*La finta giardiniera*), Argante (*Rinaldo*), Guglielmo (*Così fan tutte*), Přemysl (*Libuše*), and Vladislav (*Dalibor*).

In September 2010, Adam Plachetka became a member of the Vienna State Opera ensemble. Since his debut in the role of Schaunard (*La bohème*), he has appeared there as, among others, Melisso (*Alcina*), Don Giovanni, Dulcamara (*L'elisir d'amore*), Figaro (*Le nozze di Figaro*, *Il barbiere di Siviglia*), Guglielmo, Publio (*La clemenza di Tito*), Mustafà (*L'Italiana in Algeri*), Alidoro (*La Cenerentola*), Count Almaviva (*Le nozze di Figaro*), Dottor Malatesta (*Don Pasquale*), Paolo Albiani (*Simon Boccanegra*), and Riccardo Forth (*I Puritani*). He regularly performs as a guest artist at the Metropolitan Opera in New York (*Don Giovanni*, *L'elisir d'amore*, *Le nozze di Figaro*, *Così fan tutte*) and at the Salzburg Festival (*Benvenuto Cellini*, *Rusalka*, *Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro*, *Die Zauberflöte*). His upcoming opera engagements include the Bayerische Staatsoper in Munich (*La Calisto*), the Royal Opera House, Covent Garden in London (*Don Giovanni*, *L'elisir d'amore*), the Baden-Baden Festival (*Così fan tutte*, *La clemenza di Tito*), Glyndebourne (*Le nozze di Figaro*), Carnegie Hall in New York (*Salome*), the Deutsche Oper and Deutsche Staatsoper in Berlin (*Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro*), La Scala (*Così fan tutte*), the Lyric Opera of Chicago (*Le nozze di Figaro*, *Die Zauberflöte*), Houston Grand Opera (*The Marriage of Figaro*), and the Opéra de Paris (*La Cenerentola*).

He has appeared on concert stages such as the Musikverein in Vienna and Graz, Wigmore Hall in London, Usher Hall

in Edinburgh, the Herkulusaal in Munich, the Vienna Konzerthaus, the Konserthuset in Stockholm, and Prague's Municipal House and Rudolfinum. He has collaborated with the Chicago Symphony Orchestra, the French, Bavarian, Austrian, and Czech Radio Symphony Orchestras, the Scottish Chamber Orchestra, the Czech Philharmonic, the Vienna Symphony, and the Royal Stockholm Philharmonic.

Adam Plachetka has made recordings for Arte, Arthaus Musik, Capriccio, Clasart Classics, Czech Television, Czech Radio, Deutsche Grammophon, Mezzo, Naxos, Nibiru, Orfeo, ORF, Radioservis, Servus TV, Supraphon, and Unitel Classica.

He performs under the baton of conductors such as Marco Armiliato, Daniel Barenboim, Mariss Jansons, Fabio Luisi, Riccardo Muti, Andris Nelsons, Yannick Nézet-Séguin, Christian Thielemann, and Franz Welser-Möst.

ORF Radio–Symphonieorchester Wien

ORF Radio–Symphonieorchester Wien (RSO) patří k předním evropským orchestrům a je uznáván pro odvážnou kombinaci tradice a inovace. Vídeňský RSO, založený v roce 1969, je známý svým osobitým programem, v němž se prolíná klasický a romantický repertoár se soudobou hudbou. Každý rok uvádí v premiéře přibližně šest nových děl v Rakousku i po celém světě.

Pod vedením Marin Alsopové (2019–2025) rozšířil RSO svůj mezinárodní dosah a vystupoval na pódii jako Musikverein, Konzerthaus, BBC Proms a Philharmonie de Paris. Je také operním orchestrem MusikTheater an der Wien. Oceněná diskografie orchestru zahrnuje alba *City Noir* (ICMA 2024; nominace na cenu Grammy 2025) a *Brucknerův cyklus* (ICMA 2024) a dokládá neustálý růst mezinárodního renomé a významu orchestru.

Jako průkopník nové hudby spolupracuje RSO s filmovými skladateli a podílel se na soundtracích k filmům jako *Kater (Kocour)* a *Maestra*, ale také k rakouským seriálům jako *Universum* nebo *Komisař Rex*.

RSO, jehož sídlem je ORF RadioKulturhaus, oslovuje široké publikum prostřednictvím rozhlasových stanic Ö1 a FM4, prostřednictvím ORF TV a streamovacích platform, jako jsou sound.orf.at, on.orf.at a známé streamovací platformy Spotify a Apple Music. Vzdělávací programy a vlastní orchestrální akademie podporují mladé talenty. S více než 700 příznivci RSO i nadále utváří budoucnost orchestrální hudby.

V sezoně 2026/27 se Vídeňský rozhlasový symfonický orchestr ORF (RSO) významně zapojí do hudební soutěže Velká cena Eurovize, kde bude zahajovat jednotlivé přenosy a zahraje charakteristickou soutěžní znělku. Od sezony 2026/27 je šéfdirigentem orchestru Markus Poschner.

ORF Vienna Radio Symphony Orchestra

The ORF Vienna Radio Symphony Orchestra (RSO) is one of Europe's leading orchestras, acclaimed for its bold mix of tradition and innovation. Founded in 1969, the RSO is known for distinctive programming that pairs Classical and Romantic repertoire with contemporary music. Each year, it premieres around six new works in Austria and worldwide.

Under Marin Alsop (2019–2025), the RSO expanded its international reach, performing at venues like the Musikverein, Konzerthaus, BBC Proms, and Philharmonie de Paris. It is also the opera orchestra of MusikTheater an der Wien. Its award-winning discography includes *City Noir* (ICMA 2024; Grammy-nominated 2025) and a Bruckner cycle (ICMA 2024) and shows the continuous growth of the orchestra's international reputation and profile.

A pioneer in new music, the RSO collaborates with film composers and contributed to soundtracks like *Kater* and *Maestra* but also to Austrian series like "Universum" or "Kommissar Rex".

Based at the ORF Radiokulturhaus, the RSO reaches broad audiences via the radio stations Ö1 and FM4, via ORF TV, and streaming platforms like sound.orf.at, on.orf.at and the wellknown streaming platforms spotify and Apple music. The education programs and in-house orchestra academy promote young talents. With over 700 supporters, the RSO continues to shape the future of orchestral music.

In 2026/27, the ORF Vienna Radio Symphony Orchestra (RSO) will contribute prominently to the Eurovision Song Contest, opening the shows and performing the ESC signature. From 2026/27, Markus Poschner has been leading the RSO as Chief Conductor.

Gustav Mahler:

Písň potulného tovaryše

Když můj poklad slaví svatbu

Když můj poklad slaví svatbu,
slaví veselou svatbu,
já mám svůj smutný den!
Jdu do své komůrky,
tmavé komůrky,
pláču, pláču pro svůj poklad,
pro svůj drahý poklad!

Modrý kvítku! Neusychej!
Sladký ptáčku! Zpíváš na zelené louce.
Ach, jak je svět krásný!
Cikyt! Cikyt!
Nezpívejte! Nekvetěte!
Jaro už je přece pryč!
Všechny zpěvy už skončil.
Když jdu večer spát,
myslím na své trápení.
Na své trápení!

Šel jsem dnes ráno přes pole

Šel jsem dnes ráno přes pole,
na trávě ještě visela rosa.
Promluvila ke mně veselá pěnkava:
„Hej, ty! Že je dobré ráno! Že ano?
Ty! Copak svět není krásný?
Cink! Cink! Krásný a svěží!
Svět se mi tak moc líbí!“

Také zvonek na poli
mně vesele, dobré myslí,
svými zvonečky, cink, cink,

poslal svůj ranní pozdrav:
„Copak svět není krásný?
Cink, cink! Něco krásného!
Svět se mi tak moc líbí! Hej!“

A pak ve slunečním svitu
hned začal svět zářit;
všechno získalo zvuk a barvu
ve slunečním svitu!
Květiny a ptáci, velcí i malí!
„Dobrý den, copak svět není krásný?
Hej, ty, že ano? Krásný svět?“

Ted' snad začne i moje štěstí?
Ne ne, to, na co myslím,
mi nikdy nemůže vykvést!

Mám nůž, který žhne

Mám nůž, který žhne,
nůž v mé hrudi.
Ach běda! Řeže tak hluboko
do každé radosti a každého potěšení.
Ach, jaký je to zlý host!
Nezná nikdy klid, nezná nikdy odpočinek,
ani ve dne, ani v noci, když já spím.
Ach běda!

Když pohlédnu k nebi,
vidím tam dvě modré oči.
Ach běda! Když vyjdu do žlutého pole,
vidím z dálky světlé vlasy
vlát ve větru.
Ach běda!

Když procitnu ze sna
a slyším cinkat její stříbrný smích,
ach běda!

Přeji si, abych ležel na černých márách,
a nemohl nikdy otevřít oči!

Dvě modré oči mé milé

Dvě modré oči mé milé,
ty mě poslaly do širého světa.
Musel jsem se rozloučit s nejmilejším místem!
Ach, modré oči, proč jste na mě pohlédly?
Teď mám věčné trápení a soužení.

Odešel jsem za tiché noci
snad přes temnou louku.
Nikdo mi neřekl sbohem.
Sbohem! Mým průvodcem byla láska a utrpení!

U cesty stojí lípa,
tehdy jsem poprvé spočinul ve spánku!
Pod lípou,
která mě zasypala svými květy.
Tehdy jsem nevěděl, jak si život zahrává,
všechno, všechno bylo zase dobré!
Všechno! Všechno, láska i utrpení,
a svět i sen!

Gustav Mahler:

Songs of a Wayfarer

When my darling has her wedding day

When my darling has her wedding day,
her joyous wedding day,
I will have my day of mourning!
I will go to my little room,
my dark little room,
and weep, weep for my darling,
for my dear darling!

Blue flower! Do not wither!
Sweet little bird, singing on the green meadow!
Oh, how beautiful the world is!
Chirp! Chirp!
Do not sing! Do not bloom!
Spring is now over!
All singing has now ended.
When in the evening I go to sleep,
I think of my suffering.
Of my suffering!

This morning I went across the field

This morning I went across the field,
the dew still clinging to the grass;
A merry finch spoke to me:
"Hey, you! Lovely morning, isn't it?
You! Isn't the world beautiful?
Chirp! Chirp! Beautiful and refreshing!
How this world delights me!"

Also the bluebells in the field
merrily and with good spirits
tolled out to me with bells, ding, ding,

their morning greeting:
"Isn't the world beautiful?
Ding, ding, such a beautiful thing!
How this world delights me! Hey!"

And then in the sunlight
the world suddenly began to glow,
everything gained sound and colour
in the sunshine!
The flowers and birds, great and small!
"Hello, isn't the world beautiful?
Hey, you, isn't the world beautiful?"

So perhaps my happiness will now begin?
No, no, for the happiness I mean
can never bloom!

I have a red-hot knife

I have a red-hot knife,
a knife in my breast.
O woe! So deeply it cuts
into every pleasure and every joy.
Oh, what an unwelcome guest it is!
It never knows peace, it never knows rest,
neither by day nor by night when I sleep.
O woe!

When I look to the sky,
I see there two blue eyes.
O woe! When I walk in the yellow field,
I see her fair hair in the distance
waving in the wind.
O woe!

When I start from a dream
and hear the tinkle of her silvery laugh,
O woe!

O to lie down on a black bier,
and never open my eyes again!

The two blue eyes of my darling

The two blue eyes of my darling,
they have sent me into the wide world.
I had to take my leave of this beloved place!
Oh, blue eyes, why did you look at me?
Now I have eternal suffering and grief.

I went out into the quiet night
across the dark heath.
No-one bade me farewell.
Farewell! My companions were love and sorrow!

A linden tree stands by the path,
there I first found rest in sleep!
Under a linden tree,
which covered me with its blossom.
I did not know what life was like,
everything was good once more!
Everything! Everything, love and grief,
and the world and a dream!